

Co je nového (a přetrvávajícího) v ošetrovatelství - z pohledu lékaře

K.Cvachovec

KARIM 2.LF UK ve FN Motol

KAIM IPVZ Praha

FZS TU v Liberci

Ošetřovatelství

- samostatná vědecká disciplína zaměřená na aktivní vyhledávání a uspokojování biologických, psychických a sociálních potřeb nemocného i zdravého člověka
- Cíl: chránit, navracet, udržovat a podporovat zdraví osob a skupin, mírnit utrpení, usnadňovat smírání a důstojnou smrt

**Ale: je to vždy PŘEDEVŠÍM
praktická činnost**

Jaká je současná „medicína“?

- Vysoce technologicky náročná, nákladná, fragmentovaná, odosobněná
- Má respektovat **autonomii** pacienta (potřeby a hodnoty), **dostupná** (místem a časem), **pomáhající** (prospěch - *beneficience*) a **neškodící** (iatrogenie!!), **spravedlivá**
- **Nedělitelná jednota** diagnostiky, indikace léčby i jejího provedení a **ošetřovatelského procesu**
- Založená na důkazech (*EBM: evidence-based medicine*)

**Analogicky: EBN –
evidence-based nursing**

Kam směřujeme ?

Prostředí

- Stárnoucí populace
  - Budeme pracovat déle
  - Budeme častěji měnit zaměstnání či náplň práce
- Omezené zdroje
- Filozofie „nárokovosti“
- Internacionalizace

Co očekává veřejnost ?

- Kvalifikovanost
  - Nutnost celoživotního vzdělávání
- Empatii
- Dostupnost
- Odklon od péče institucionalizované
  - rozvoj péče komunitní

Sestry nejsou ...

Opravdové příčiny
nedostatku
zdravotních sester

„Bez sester to nedáme!“

...řekl premiér Babiš na tiskové konferenci,
po setkání vládních zástupitelů se zástupci
soukromých i státních nemocnic.

O vlivu nedostatku
sester na kvalitu péče

Pražské nemocnice akutně postrádají
zdravotní sestry. Pomohou Ukrajinky

HEALTH

The U.S. Is Running Out of Nurses

The country has experienced nursing shortages for decades, but an aging population means the problem is about to get much worse.

Nedostatek sester

přetěžování v práci

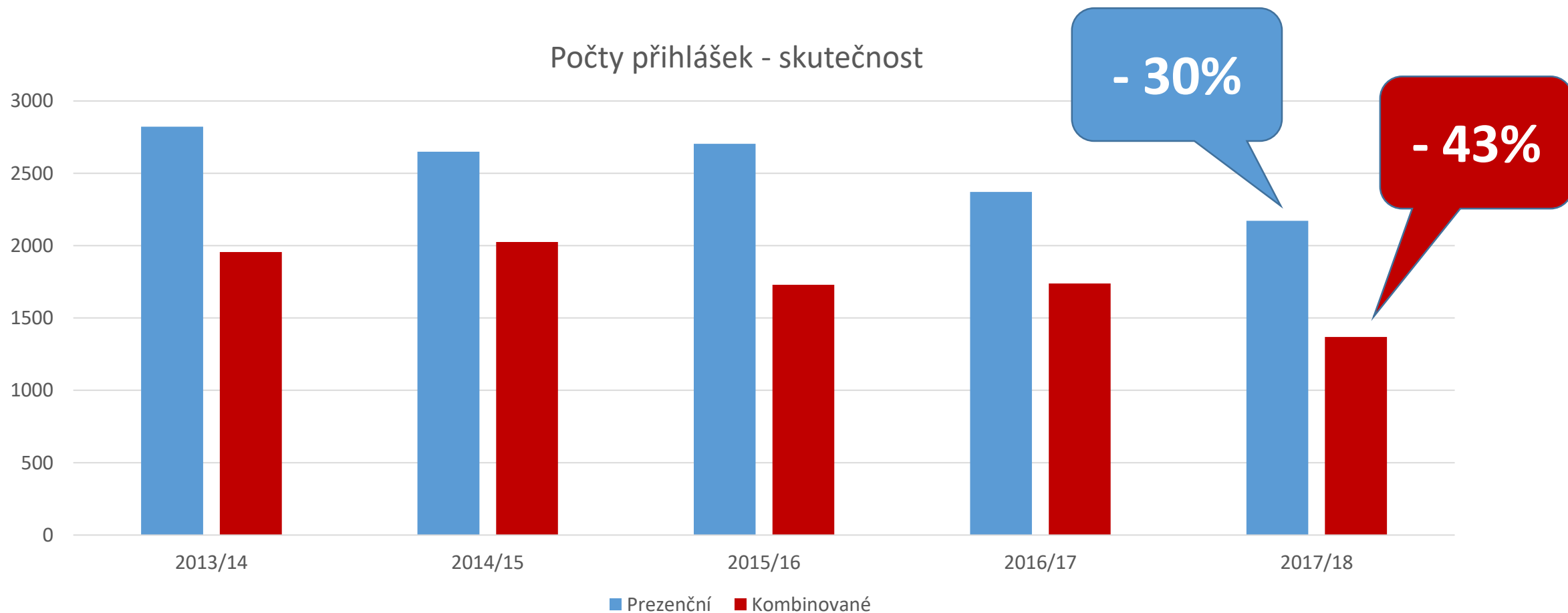
↑ stresu

↓ uspokojení v práci

nezájem v profesi setrvat, vstupovat do ní

Zájem o Bc. studium Všeobecná sestra

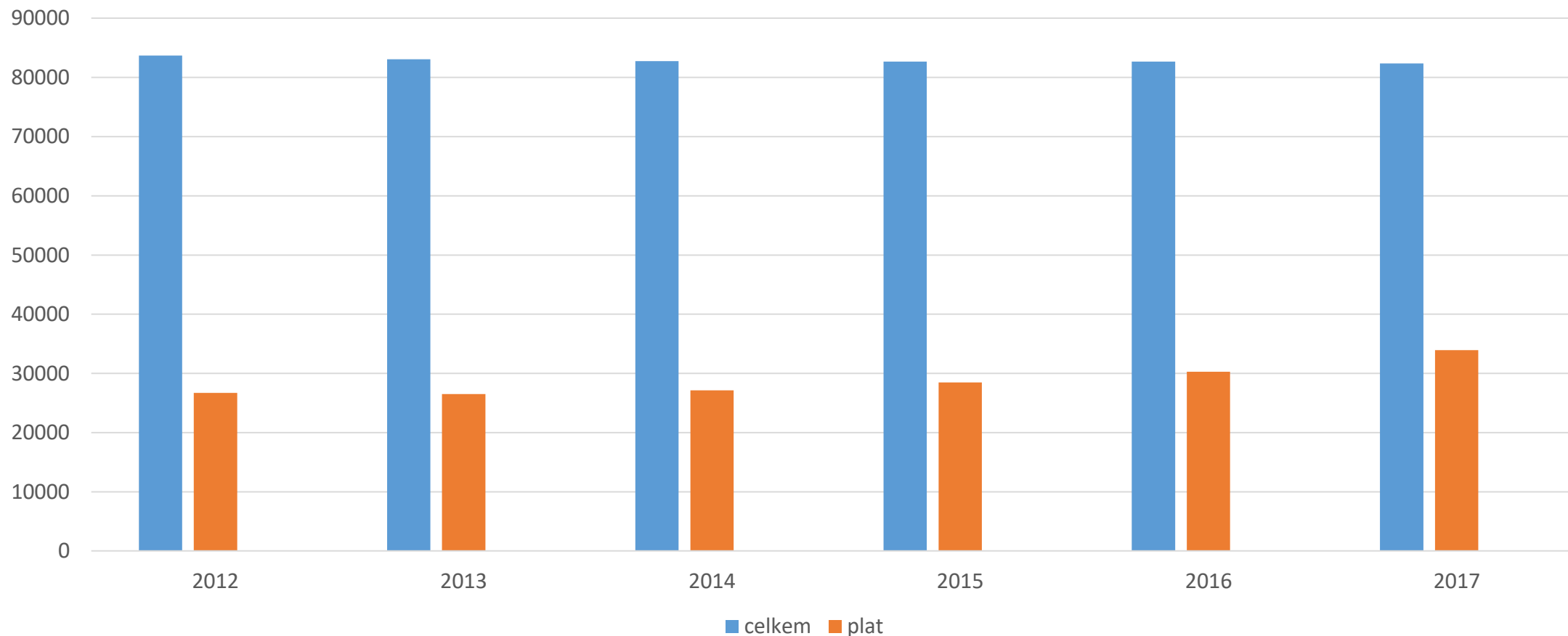

1. - 3.LF UK, LF MU Brno, ZSF České Budějovice, FZS Liberec, LH Hradec Králové, VŠ Jihlava, FZV Olomouc, FVP Opava, LF Ostrava, FZS Pardubice, FZS Plzeň, FZS Ústí nad Labem, FHS Zlín

Data laskavostí prof. Tóthové, ČB

Vývoj počtu všeob. sester a por. as. a jejich platů 2012 -17

Počet se snížil 2012 – 17 o 1357 (-1,6%), průměrný plat vzrostl o 7224 Kč (27,3%)

Průzkum: Zdravotní sestry si myslí, že jich na péči není dost

- 81% - ..pro nadměrné množství práce se o pacienty nemohou starat tak, jak by chtěli a měli..
- o více než 24 pacientů/klientů najednou se na standardním oddělení stará zhruba 30% z celkového počtu sester a na oddělení následné a sociální péče dokonce 70 až 80% sester
- <80% si myslí, že za svou zodpovědnou a veřejností oceňovanou práci není spravedlivě odměňováno
- ~85% - .. Rostoucí množství administrativy není přínosné pro kvalitní péči .. , současná dokumentace je nepřehledná, složitá a zápisy se zbytečně opakují
- zhoršující se komunikace mezi zdravotníky, ..~60% o problémech často nemůže hovořit ani se svým nadřízeným
- víc než ½ zdravotníků často nestihne vyčerpat ani povinnou přestávku

Co sestřám vadí?

- **Odcizení od podstaty vlastní profese**
  - Ošetřovatelství je láska k lidem, moudrost a pomoc
Plevová a kol. 2011
  - nesmyslná dokumentace a administrativa
- Činnosti s ošetřovatelstvím nesouvisející
  - Nedostatek pomocných profesí
  - Nedostatek administrativních pracovníků
- Špatná organizace práce
  - Faktický nedostatek autonomie

Kompetence → samostatnost →
zodpovědnost... Ale?!

- **Kompetence** (způsobilost nebo schopnost) - předpoklady či schopnost vykonávat nějakou činnost, situaci či profesi. Způsobilost zvládat určitou pracovní pozici, umět ji vykonávat, být v příslušné oblasti kvalifikovaný, mít potřebné vědomosti a dovednosti.
- Ne vždy se daří..
- Zodpovědnost v rovině
  - Občanskoprávní
  - Trestní
- Nárůst kompetencí vs. ohodnocení
- Co k tomu má říci veřejnost ?!

Thirty years of critical care medicine

- Zásadní změna populace v intenzivní péči (starší a více choří, ↑ radikalita výkonů) při trvajícím poklesu mortality svědčí o **významném zlepšení péče**
- Posun od paternalistického modelu k týmové, multidisciplinární a –profesní péči

- Narůstající podíl sdílené zodpovědnosti (**nárůst kompetencí**) v naplnění léčebných/ošetrovatelských protokolů
  - ✓ Odpojování od UPV, řízení analgosedace, režim enterální výživy, udržování normoglykémie, řízení přívodu vazopresorů a elektrolytů (*cíly řízené postupy*), polohování pacienta, časná mobilizace

NOTICE

Before you
touch me,
please
wash your
hands!

Vše lze dělat lépe – a) musíme se o tom sami přesvědčit a b) přesvědčit svoje okolí a c) trvat na svém

- Data, data, data!
  - Sběr dat, vyhodnocování a uvedení v kontextu jsou základem **vědecké práce**
- Přednost mají „tvrdá“ data – jasná kritéria, numerické vyjádření
  - pády
  - VAP
  - Katetrová sepse
  - IMC
  - ....
- Iniciativa je vítána, ne vždy oceňována, jen výjimečně odměňována

Co potřebujeme a co bychom uvítali?

správně

- Redukce administrativy
- Cenění schopnosti samostatně uvažovat i pracovat
- Omezení fyzicky náročných činností
  - Technologický pokrok
  - Dostupnost pomocných profesí
- Využívání informačních technologií
- Kultivace týmové spolupráce
  - Multioborové
  - Multiprofesní

Děkuji za pozornost..

karel.cvachovec@fnmotol.cz